

Telegrafu

Organ național-bisericesc

Nr. 6

Procuratura de stat

(Of.)

Str. Schewis

Loco

Abonamentul:

Un an 100 Lei. — Șase luni 50 Lei.

Trei luni 25 Lei.

Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor, după învoială

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Lumină mai multă

(=) Preoțimea din arhidieceza ortodoxă română de Alba-Iulia și Sibiu, potrivit bunelor gândiri ale șefului său bisericesc, s'a adunat în mare număr la *cursul pastoral*, care s'a deschis în Sibiu, Miercuri, în 1 Februar a. c.

Larg este ogorul de muncă intelectuală și morală în mijlocul poporului nostru, cu deosebire în zilele când năravuri rele, păcate mari și mici, se resfață în vederea tuturor; când egoismul, lăcomia, dragostea banului, invidia, ponegrirea, ura și alte asemenea fapte și simțiri, fac mari stricăciuni în viața morală a mulțimii.

Activitatea în sânul familiei, — ca și în numeroase organe de publicitate, și chiar lucrarea din biserică și din școală, — nu se pune la bir d'ajuns pentru întărirea culturii religioase și morale a neamului. Ideea de cinste, bunătate, cumpăt, respect pentru convingerile altora, se poate și trebuie să se răspândească cu mult mai efectiv, atât la sate cât și la orașe.

Predica liturgică, în acest scop, nu va fi îndestulătoare. Ea va avea efectul durabil numai când credincioșii sânt pregătiți și pe altă cale să înțeleagă bine tot ce în auzul lor răsună de pe amvon; — alt fel, cuvântările preotului ar putea să devie o simplă formalitate, lipsită de sâmbure și înstrăinătoare de inimi.

Se cere de aceea nu puțină măiestrie întru a ști încuraja pe cei buni, și a com-

bate cu succes fapte și însușiri slabe de-ale celorlalți credincioși și a-i povățui spre cumpăt, cruțare, poftă de-a munci pentru binele propriu și pentru binele altora: această cultură morală o putem da oamenilor numai dacă o stăpânim și noi de fapt și o practicăm cât mai des, purtând pe Hristos în sufletele noastre.

Cum are să-și împlinească duhovnicul slujba sa, ca păstor sufletească al poporului, cum să-și conducă turma cuvântătoare la desăvârșire morală, — va fi să se arete în prelegerile cursului pastoral, în care se vor împropăta și întregi cunoștințe și adevăruri necesare ori cărui slujitor al bisericii. Cu cât acești slujitori se vor ști apropia mai vârtos de învățăturile dumnezeescului Intemeetor al creștinismului, cu atât va deveni și înrăurirea lor mai binefăcătoare și mai puternică asupra păstoritilor.

Cu greu se va afla un popor mai doritor de-a căuta razim și forță sufletească în biserică și în legea creștinească păstrată din strămoși, ca poporul românesc al satelor noastre.

A întreținea atingerea continuă și înțeleaptă între acest popor și între biserică dătătoare de viață și sănătate, să fie o țintă de căpetenie a tuturor păstorilor sufletești. Cursul pastoral le ofere sămânța bună: dacă ea va fi sămănată și îngrijită, secerișul dorit, pentru a patriei și a bisericii prosperare, nu poate să întârzie.

Campania electorală. La Cluj s'au întrunit și se mai întrunesc, în adunări bine cercetate, deosebitele partide politice. Inceputul l-a făcut partidul *național* ardelean, în 27 Ianuar, când prezidentul său, dl I. Maniu, într'un expozeu de *trei* ore, a făcut istoricul luptelor purtate de partid; a trecut apoi la faptele regimului de sub șefia dlui Averescu. Vorbind despre chemarea la cărma țării a dlui Take Ionescu și mai pe urmă a dlui I. I. C. Brătianu, șeful partidului național a atins și rolul *coroanei* în desfășurarea acestor evenimente politice, zicând că Suveranul n'a urmat dorința poporului, când a chemat la guvern pe dl Take Ionescu și pe dl Brătianu. Dl Maniu arată după aceasta, tratativele cu partidul liberal și eșuarea lor. În rezoluția votată de adunare, se cere respectarea hotărârilor dela Alba-Iulia, se osândește venirea la guvern a partidului liberal, se protestează împotriva menținerii stării de asediu și împotriva neîntregirii listelor electorale. Comitetul executiv al partidului național are acum 30 membri (în loc de 15), comitetul de 100 s'a mai sporit cu 50 de membri, și se numește comitetul central electoral.

Duminecă s'a întrunit partidul *țărănist*, Luni partidul *poporului*, iar pentru ieri Joi se anunțase întrunirea partidului *liberal*, în frunte cu mai mulți miniștri. — Consfătuirea averescanilor, prezidată de dl O. Goga, a hotărât cu privire la alegeri lupta pe două fronturi: în contra liberarilor, și în contra partidului național.

Deschiderea cursului pastoral

— Raport special —

La cuvântul de chemare al I. P. Sfințitului nostru mitropolit *Nicolae*, preoțimea arhidiecezei de Alba-Iulia și Sibiu s'a prezentat în număr mai mare chiar de cum a fost anunțată. Mulți au venit să ia parte numai la solemnitățile de

FOIȘOARA

Sentimentul religios la români

(Fine)

Biserica noastră mai e la *Curtea de Argeș* a cărei duiosă legendă despre jertfirea soției meșterului Manole face să roueze de lacrimi până și ochii pruncilor noștri.

Biserica noastră e la Rădăuți, unde se odihnește Bogdan descălăcătorul.

Biserica noastră e la Putna «Cel mare și sfânt», pe care însuși papa dela Roma l-a numit «atletul întregii creștinătăți»¹

Biserica noastră — adaogăm noi — e la mormântul marelui Andrei și pretutindeni în Ardeal, unde românii dreptcredincioși și-au păstrat și apărât credința și legea strămoșească în luptă cu dușmanii și stăpânii hrăpăreți.

«Biserica noastră e în sfârșit peste tot, unde dorm somnul lor de veci ctitori de așezăminte, voievozii «dătători de legi și datini» și

ori unde se aude o rugă în graiul neamului nostru. Căci, în deosebire de alții, care au primit creștinismul din porunca unui stăpân — trecând într'o bună dimineață prin apa unei gârle și leșind la malul celălalt botezați, — la noi biserică s'a înfiripat pe încetul sute și sute de ani, împreună cu limba, pe când părinții noștri erau încă sub stindardul legiunilor. Crucea noastră se chiamă și azi *cruce*, ca și în basilicele din preajma castrelor; cimitirul se chiamă *cimitir*; ziua odihnei se chiamă *Duminecă*, iar banul morților e nelipsit și azi din mormintele românești, ca și din mormintele de acum 2000 de ani. De aceea biserică noastră ne vorbește un graiu cu înțeles, pe care nu-l poate avea pentru noi nici o altă biserică din lume»¹

Dacă graiul bisericii noastre nu e asemănător graiului celorlalte biserici, ne revine o scumpă îndatorire morală — și aici e rândul preoților indeosebi — să tălmăcim poporului acest graiu fermecat al bisericii, fiindcă «poporul crede, dar nu știe cum să creadă. Puterea evlaviei lui doarme încă somnul cel plin de vise urâte al ignoranței. Doarme așteptând ca

fecioara basmului. Pe un pat de mușchiu moale și verde în tainița umbrită din inima unui codru bătrân, doarme-frumoasa de o sută de ani, somn adânc și fermecat. Și va să vie de departe Făt frumos. El singur poate s'o deștepte sărutându-o cu o sărutare neprihănită. Ea doarme necontentit, și'n așteptare a așezat lângă patul adormirii perna împodobită, pe care va îngemuna așteptatul izbăvitor.

Povestea poate fi un simbol al actualității noastre religioase. Dormitează credința și numai Cuvântul lui Hristos o poate deștepta la aurora mistică a dumnezeescului adevăr.

Evanghelia! Pe aceasta o așteaptă poporul¹ Evanghelia! «acest izvor permanent din care se adapă mentalitatea oricărui popor civilizat»² să se răspândească în păturile largi ale poporului în înțelesul ei cel adevărat, fiindcă «fără un viguros temei moral, nimic solid nu se poate reclădi»³

¹ Nichifor Crainic: Icoanele Vremii Buc. 1919 pag. 185—186.

² N. Crainic: Op. cit. pag. 203.

³ D. Bolintineanu: Poezii Buc. 1905 (Bibl. scriit. rom.) pag. 277—278.

¹ S. Mehedinți: Către noua generație. Buc. Mi-nerva 1912 pag. 30—31.

¹ S. Mehedinți: op. cit. pag. 31.

deschidera, dacă nu pot urma cursul din acest an, decât în număr limitat.

Acest curs pastoral este de cea mai mare importanță pentru viața și chemarea bisericii noastre între noile împrejurări de viață. Problemele de păstorie sufletească pretind noi orientări și noue mijloace de acțiune. Sufletele oamenilor, adânc zguduite pe urma războiului, contactul în care au ajuns credincioșii bisericii noastre cu alte neamuri din alte țări, pe unde au umblat și au văzut lucruri necunoscute, apoi diferitele curente de viață socială și de manifestări religioase ce se încruciează, impun preotului pe lângă îndatoririle din trecut o muncă luminată și conștientă pentru intensificarea și interiorizarea vieții religioase.

Dacă în trecut preotul român a trebuit să se ocupe de toate laturile vieții poporului nostru, în viitor, fără a neglija preocupările de viață externă, el trebuie să și îndrepte în chip covârșitor atențiunea spre centrul vieții spirituale, spre sufletul credincioșilor. Acest suflet are nevoie azi de mai multă și mai chibzuită îngrijire pentru a fi readus la Hristos, la evanghelia Lui.

Cursul pastoral, cel dintâi de acest fel în biserica ortodoxă rom., ce s'a deschis Miercuri la 1 Februar, are scopul de a împrieteni preoțimea cu noi metode și mijloace de acțiune în opera de evanghelizare.

Inceputul s'a făcut cu slujba sfintei liturghii celebrată de I. P. Sfințitul mitropolit *Nicolae*, asistat de asesorii consistoriali M. Voileanu și L. Triteanu, de protoiereii Dr. V. Stan și Dr. A. Crăciunescu, de preoții din afară: I. Todea din Balșa, N. Solomon din Porumbacu-de-sus, M. Lungu din Rășinari și Gh. Sâmplăcean din Rusciori, de protodiaconul I. Beleuță și diaconul S. Morariu. Răspunsurile liturgice le-a dat corul mixt al școalei normale «Andrei Șaguna» sub conducerea profesorului T. Popovici. La sfârșitul liturghiei s'a făcut invocarea Duhului sfânt. Apoi I. P. S. Sa » ținut o înălțătoare alocuție pornind dela cuvintele ap. Pavel: «Noi sântem soli în locul lui Hristos» (II Cor. 5. 20). A arătat că preotul pentru a răspunde chemării sale azi trebuie să meargă pe urmele lui Hristos, să se identifice pe deplin cu El, să trăiască în sufletul său Mântuitorul ca să poată spune cu Pavel: «Iată acum trăiesc, viez, dară nu eu ci Hristos în mine». Numai având pe Hristos în sufletele Il putem duce în viața oamenilor. Dupăcum cuvântul lui Dumnezeu a luat trup la plinirea vremii, așa este necesar ca adevărul mântuirii să se întrupeze în noi, ca să-l putem arăta oamenilor. Dacă Hristos nu trăiește viu în sufletul preotului deci nu se simte una cu El, de ar avea ori câtă știință și ori cât zel în cele din afară, munca lui este numai aramă sunătoare și chimval răsunător. Dacă nu poate da pe Hristos din sufletul său, nu are la ce chema nici mulțimea ca să se apropie.

Nu cunoștințele îngrămădite pentru a străluci să ne fie ținta, ele pot străluci ca soarele de iarnă care nu încălzește, ci inimi largi, credință puternică, pătrundere în spiritul lui Hristos sânt însușirile de căpetenie cu ajutorul cărora vom fi în stare să cucerim împărăția largă

Numai atunci deci când în sufletele tuturor va incolți un sâmbure măcar din sămânța roditoare a Cuvântului dumnezeesc, și când toți vor înghiți și numai un strop din marea Adevărului divin, va fi sentimentul religios ceace este, numai atunci vom preamări cu adevărat pe marele Dumnezeu în deplină fericire:

»Tu putere creatoare, Ce dai viață și mișcări Și la legi neschimbătoare Pui sublimale-ți lucrări. Nu știm ce-i a ta natură! Inșă știm, că tu trăiești Și a lumilor făptură Cauza sublimă ești. Tu ai cunutat eterul Cu 'ntunec și lumini; Ai încins ferice cerul Cu planeții tăi divini Zorilor în dimineață Dai frumoasele culori;	Văilor le dai verdeață Roua o reverși pe flori. Zilelor le dai splendoare; Florilor parfum divin; Serilor le dai răcoare Aerului sborul lin. Cu divina ta suflare, Tu țărâna înviezi, Și la prima ei mișcare Cu cuvântul o veghezi Nu-i iubire mai curată, Mai sublimă pe pământ; Fericit cel ce se'mbată In extasul tău cel sfânt».
--	---

S. Cârpenișan.

¹ D. Bolintineanu: Poezii. Buc. 1905 (Bibl. scriit. rom.) pag. 277—278.

a sufletelor. Harul Domnului nostru Isus Hristos pe care l-am cerut va veni să întărească în noi efectele tainei hirotoniei, să ne înălțarească curajul, să ne întărească nădejdea în puterea mântuitoare a adevărului, pe care îl vom căuta în zilele ce le vom petrece împreună pentru a ne fi de folos nouă, credincioșilor, întreg poporului și spre înălțarea sfintei noastre biserici.

Dela catedrală preoțimea a trecut în sala de cursuri, întocmită în edificiul seminarial de pe Spoinarea cânelui, unde s'a făcut și aranjamentul de adăpostire pe vremea cursului. Corul seminarial a cântat rugăciunea «Tatăl nostru», apoi I. P. Sfințitul Părinte a ținut cuvântul de deschidere, cald, de o înaltă concepție. Analizează situația sufletească a lumii de azi și a poporului nostru, care e atât de potrivită pentru o activitate în duhul lui Hristos. Dar o bună păstorie cere mai întâi preoți buni. Arată rostul cursului, care va ține seamă de trebuințele practice mai mult decât de cerințele academice.

Expune felul cum va fi organizat, ce materii va îmbrățișa și cine vor face cursuri. Cu mândrie și bucurie am luat cunoștință că alături de I. P. S. Sa vor onora cursul cu prezența și cuvântul lor de învățătură P. S. episcopii *Vartolomeu* al Râmnicului, *Visarion* al Argeșului, P. S. arhieru vicar arhiepiscopesc *Ilarion* și alți bărbați distinși ai bisericii noastre. Vor face cursuri I. P. C. Sa păr. arhimandrit *Dr. E. R. Roșca*, directorul seminarului, domnii asessori consistoriali, profesorii seminariali și ai școalei normale.

Săptămâna din urmă a cursului, contemplat, de 4 săptămâni, va fi închinată meditațiilor și exercițiilor spirituale, după cari se vor mărturisi și cumineca toți.

Într'o atmosferă solemnă, cu încrederea deplină că preoțimea tinăra ca și venerabilele figuri de preoți încărunțiți, cari au venit să ia parte la curs, se vor întoarce în mijlocul poporului ca tot atâtea organe de propagandă vie a lui Hristos între oameni, I. P. S. Sa declară cursul de deschis.

Corul seminarial mai întonează o cântare religioasă. Și după anunțarea ordinii de cursuri se trece la masa comună în refectorul seminarului, în frunte cu I. P. S. Sa păr. mitropolit.

Indemnuri și muștrări

Un șir întreg de indemnuri la activitatea pastorală mai potențată se desprinde din revista ministrului de culte *Cuvântul*, dar în legătură cu acestea, se aduce totodată, direct sau indirect, și un șir de acuze și muștrări preoțimii noastre. Dintre acestea cea mai dureroasă ni se pare a fi afirmarea, care am cetit-o odată și în *Telegraful Român* din peana unui preot, care și-a părăsit parohia dela sat, — că «puțin preoți își dau seamă, ce muncă oferă țării, ca să fie echivalentul unui salariu mare, cum cer timpurile de azi», și pe care neconținut îl solicită.

Nu putem afirma, că întregă preoțimea și-ar fi îndeplinit pe deplin și cu maximul forțelor, de care dispune, și peste tot locul, misiunea ce o are, — dar nici nu ne putem împăca cu generalizarea că munca depusă deja n'ar fi echivalat salariul micuț ce ni s'a dat. Astfel de acuza se răsfrânge și trebuie să atingă și pe conducătorii, încredințați cu supravegherea noastră.

Dar, după cum știm, până acum de câte ori s'a vorbit despre tagma noastră am fost obișnuiți a auzi laude și nu fără drept s'a recunoscut că preoțimea noastră a săvârșit cu abnegație, o muncă mai mare, decât era echivalentul de salariu, semn că preoțimea n'a considerat nici când salariul de scop, ci de mijloc de existență și mijloc pentru îndeplinirea mai potențată a misiunii nobile ce are.

Când am făcut cereri pentru ameliorarea sorții, am fost conduși de aceste principii. Când ni se vorbește de salariu, ca echivalent al muncii prestate, pe care nu toți l-ar merita, cu drept întrebăm, că cu ce s'a echivalat cel puțin munca celor sărguincioși?

Când ni se fac muștrări de acestea, pe lângă durerea sufletească ce simțim, sântem cuprinși de legitimă revoltă. Fără a ne pune în raport cu alți funcționari, în ce privește salarizarea, venitele și munca depusă, — să ne mărginim a face o comparație numai între noi. Dintre cei îndegetați de revista amintită, sânt

mai ales preoții dela sate, — unde «oftica seceră, copiii cresc ca sălbaticii... pomii se usucă, zărzării și cașii se duc», după cum se spune tot acolo, — cari singuri cunosc greutățile, nevoile și piedecile de tot felul ce le întâmpină la îndeplinirea misiunii lor, — dar pe care piedeci, mulți dintre ceice împart sfaturi, nu le cunosc. Acestora cu toată dreptatea li-am putea răspunde că ar fi bine să schimbăm locurile, să vedem pe fiecare de ce este capabil în aceleși condiții de viață.

Practica vieții ne dovedește cu prisosință că mediul, în care trăiești, are mare influență asupra activității de păstorie. Nu este egal, că am ajuns preot într'o comună fruntașă, bogată sau într'una sărăcăcioasă, — deși îndatoririle sânt egale; — nu este egal, că am ajuns într'o comună curată sau mxtă în confesiuni, unde s'a muncit de înaintași, sau nu. Scurta practică de zece ani ce o am pe teren pastoral mi-a dovedit că într'o parohie cu 46 de familii, am putut săvârși lucruri mai grele, decât în cea de acum cu 200 familii, unde sântem 2 preoți la o biserică, dar în sat se găsesc și uniți. Să nu fim deci așa de aspri în judecățile rostite asupra altora.

Ne aducem aminte că din vechea «congruă», deși nu era mare, în timpuri normale ne puteam permite a lua parte la multe întruniri și conveniri culturale, țineam câte-o revistă sau ziar. Astăzi, pe lângă toată «înbunătățirea» de salar, după ce ni s'au scăzut și adausele familiare nu mai sântem în stare a face acel lucru. Salariul nu va fi nici când echivalent al muncii noastre, dar poate să fie bun mijloc și stimulent pentru potențarea muncii.

Cred că ar fi de folos aplicarea lozincii date mai sus: «să mai schimbăm locurile.» Schimbarea la 5—6 ani între șefi, după cum se practică în Basarabia, cred că și-ar avea partea bună; cei harnici n'ar avea să se teamă că vor fi înlocuiți, ear oamenii cei noi ar veni cu experiențe și cunoștințe nouă și cu mai multă energie. Aceștia apoi, cunoscând amănunțit împrejurările de viață ale preoțimii, ar putea face o icoană fidelă despre munca ce o săvârșește preoțimea, și nu s'ar mai ajunge la concluzii greșite.

P. C.

Noua reformă a calendarului apusean

Pe când la noi se vorbește de reforma calendarului, avându-se în vedere reforma deja făcută în apus acum mai bine de 300 de ani, pe care, după părerea unora, ar trebui s'o primim și noi și care în viața civilă chiar a și fost primită, — apusenii nu sânt nici ei înșiși mulțămiiți cu ce au și vor să introducă alte schimbări. De aceea dl A. Wolfer, directorul observatorului federal din Zürich, ne sfătuia că, dacă e vorba de a reforma calendarul nostru să mai așteptăm până ce-l vor reforma ei pe al lor. «S'ar face un singur pas în loc de doi», adică am modifica ținând seamă și de noua lor schimbare.

Dar ce mai au ei de schimbat în calendarul lor?

Apusenii nu sânt mulțămiiți de prea marile oscilațiuni ale sărbătorilor schimbătoare. Paștile se pot mișca pe o scară de 35 de zile, și dacă nu pot fi făcute cu totul fixe, ar voi să le facă mai puțin schimbătoare.

Împreună cu ele, se schimbă atâtea sărbători, și aceasta vatămă ușurința socotelilor în chestiunile comerciale, în justiție, în administrațiuni, etc. Trebuie să calculezi termenele de judecată, de plată, în conformitate cu datele schimbate ale anului viitor.

Afară de aceasta, o greutate rezultă și din faptul că o dată a anului nu cade în toți anii la aceeași zi a săptămânii. Aceasta aduce greutăți, și de aceea dorința este ca în privința aceasta să se introducă regule fixe. —

Chestiunea schimbării calendarului gregorian a intrat acum într'un stadiu de realizare, prin instituirea unui comitet internațional care să se ocupe de aceasta. El e instituit de mult și se va întruni în April la Roma. Va fi compus din astronomi francezi, englezi, belgieni, americani și alții. Despre lucrările acestui comitet, profesorul Pio Emanuelli, astronom, spune următoarele:

«Va fi întocmit un calendar nou, care să nu mai trebuiască a fi schimbat, astfel ca, în fiecare an, aceeași zi din săptămână să cadă la una și aceeași dată. Aceasta ar fi foarte ușor

dacă totalul zilelor dintr'un an ar putea fi împărțit exact cu șapte. Spre a face aceasta cu puțință trebuie lăsată afară o zi la începutul anului fără a fi înșirată în nici o săptămână din calendar, ci va figura deosebit. Ziua aceasta ar fi ziua anului nou, după care ar urma apoi cele 364 de zile ale anului, împărțite în 52 de săptămâni, începând cu ziua Duminecii. Tot astfel și ziua în plus a anului bisect (29 Februarie) va figura deosebit de celelalte, ca și ziua anului nou, și va fi intercalată după 30 Iunie, adică chiar la mijlocul anului. Pentru sărbătoarea Invierii Domnului, s'a propus a doua Duminecă din Aprilie.

Dacă conferența va primi reformele propuse, se va convoca una mai mare, la care vor lua parte și autoritățile bisericești, pentru regularea chestiunilor liturgice. *B. O. R.*

† Preotul Iosif Comanescu

În 25 Ian. a avut loc în comuna Codlea (jud. Brașov) înmormântarea venerabilului preot Iosif Comanescu. Născut la 1846, a muncit cu dragoste de neam și biserică 50 de ani ca preot fiind totdeauna îndrumătorul sufletesc al comunei păstorite de dânsul. A fost un mare cărturar. Și a tradus în faptă gândurile, îndemnând necontent pe credincioșii săi să-și trimită copiii la școală și la meserii. Ca rezultat al acestei munci e ridicarea culturală a comunei Codlea, care numără zeci de elevi și numeroși meseriași.

A crezut cu tărie în împlinirea idealului național, fiind totdeauna gata de luptă. În 1916 s'a retras, cu toată vârsta de peste 70 ani, cu armata română, suferind în Moldova toate mizeriile pribegiei.

Mai norocos decât alții, și a văzut visul împlinit. A luat parte la aproape toate momentele mari de după unire, ca un străjer neclintit în slujba neamului.

Autor al unei monografii a comunei Codlea, pâr. Comanescu poate fi model pentru cei ce-și închină viața slujbei adevărate.

O vastă bibliotecă, în care se află și cărți vechi de mare valoare, a fost lăsată pentru înființarea unei biblioteci parohiale care îi va purta numele. Autoritatea sa superioară bisericească, încă înainte cu 20 de ani, apretându-și munca și hărnicia, i-a distins cu brâu roșu.

Odihnească în pace!

Dela Reuniunea română de înmormântare din Sibiu

Aducem la cunoștința membrilor, că adunarea generală extraordinară din 25 Decembrie 1921 a schimbat statutul reuniunii potrivit cu împrejurările de acum și a hotărât, ca statutul nou, până la aprobarea ministerială, să fie pus în aplicare în mod provizor cu începere din 1 Ianuar 1922.

Părțile mai însemnate din statutul nou sunt următoarele:

1. Ajutorul după membrii decedați s'a luat cu suma de bază de Lei 200 (față de Lei 50 din statutul vechi) urcându-se treptat cu câte 1 leu după fiecare caz de moarte până la suma maximă de lei 500 pentru membrii cari la moartea lor au avut plătite taxele după maximumul de 300 cazuri de moarte.

Taxa după cazul de moarte s'a stabilit la 125 lei, iar taxa de înscriere la 5 lei. (§ 4).

2. Taxele de 60 fil. (=30 bani) după cazurile de moarte plătite de membrii reuniunii până la finea anului 1921 în baza statutului vechi în valută de coroane se socotesc în lei în proporția de 1:1 (adecă 60 fil. = 60 bani) și membrii actuali au să plătească o diferență de taxă de câte 60 bani după toate cazurile de moarte întâmplate până la 31 Decembrie 1921. Membri care nu ar voi să plătească această diferență, vor fi esconțați, dându-li-se înapoi taxele plătite de ei până acum, însă în proporția de 1:2 (adecă 60 fil. = 30 bani) și fără interese încetând de a mai fi membri ai reuniunii. De aici rezultă un favor însemnat pentru membrii actuali ai reuniunii, ceea ce de sigur îi va îndemna a continua și mai departe a fi membri ai ei.

Rugăm pe toți membrii să binevoiască a și prezenta cărțile la directorul reuniunii T. Popovici, str. Regina Maria 7, sau a le da încasa-

torului Ioan Sandi pentru a se introduce în ele diferența de taxe până la 31 Decembrie 1921. Diferența aceasta de taxe poate fi plătită de membri în rate în termen de un an. Pentru sumele neachitate până la acest termen se vor socoti interesele convenite.

Membrii externi vor binevoi a-și trimite cărțile de membri cu posta.

Înscrieri de membri noi se pot face în fiecare zi la directorul, la secretarul Ioan Marcu (biblioteca arhidiecezană) și la casierul reuniunii Mihail Neagu, exactor la consistorul arhidiecezan.

Timotei Popovici
dir. reuniunii

Ioan Marcu
sec. reuniunii

Știrile zilei

Cununia prințesei Mărioara. Din Belgrad se anunță, că regele Alexandru va pleca la București în 20 Februar. Căsătoria oficială se va face în 22 Februar a. c.

Prefecți de județe și de orașe mai sânt numiți: Dr. C. Velican, în Alba de Jos; Dr. S. Andru, în Bihor; Dr. Iustin Ardelean, în orașul Oradea Mare; Dr. At. Sulică, jud. Brașov; Dr. P. Cornean, Caraș Severin; Dr. E. Folea, Târnava Mică; Dr. Moldovan, Turda-Arieș; Solomon Halită, Bistrița-Năsăud; O. Filipan, Solnoc-Dobâca; Z. Filotti, al orașului Sibiu; Dr. Cornel Abu, Târgu-Murăș; T. Dragoș, Sătmar; M. Dărcuș, Arad.

† **Ilie Iosof**, preot ort. român și membru în scaunul protopresbiteral din Săliște, după lungi și grele suferințe, împărțit cu sf. taine, și a dat sufletul în mâinile Creatorului, Miercuri în 12/24 Ianuar 1922 la ora 9 a. m. în etate de 67 ani, servind ca preot și învățător 44 ani. În mormântarea s'a făcut Sămbătă în 15/28 Ianuar la ora 11 a. m. în cimitierul bisericii ort. rom. din Galeș. În veci pomenirea lui!

Dela «România Jună». Societatea studenților români din Viena, «România Jună», care se bucură de un trecut onorific, a serbat în seara de 13 Ianuar n. schimbarea anului prin o serată la «Schützenhof». Președintele Mircea Prelipceanu, stud. în medicină, a salutat oaspeții numeroși: delalegațiune, dela societățile studențești din Viena. S'au executat piese de muzică: celo, vioară, cântece naționale, colinde ș. a. Cabinele societății, instalat în Hofburg, are pe lângă bibliotecă mai toate ziarele din țară. Membrii și oaspeții societății în conferințe, se organizează, pentru studenți, cursuri de limba franceză, engleză și germană.

Moartea lui Al. Ciurcu. Din București se anunță încetarea din viață a lui Alexandru Ciurcu, una dintre figurile bătrânei generații de entuziaști. A fondat și condus mai multe ziare, și a desvoltat o efectivă activitate și ca prim ajutor de primar al capitalei. Odihnească în pace!

Din regiunile inflamanzite ale Rusiei se vestesc mai multe cazuri de antropofagie. În Camienca, guvernământul Samara, au fost arestate două femei, care voiau să ucidă o bătrână ca s'o mănânce. Aceleași femei au omorât copii și i-au mâncat. În alte locuri s'au desgroat cadavre, din care s'au nutrit zece familii. Pânea se face, în republica Baskirilor, din oase de animale și din pământ.

Conferințele «Asociațiunii». Precum s'a mai anunțat deja, Joi în 9 Februar a. c. d. a. la ora 6 jum. va începe un ciclu de conferințe asupra «Originalității și evoluției artei românești» în sala cea mare a prefecturii județene dl I. D. Ștefănescu, binecunoscutul conferențiar bucureștean. Conferințele vor fi însoțite de proiecțiuni luminoase la schiopticon. Venitul curat e destinat pentru sporirea fondului Alexandru Vlahuță, creat de conferențiar la Brașov.

Publicul e rugat să asiste în număr cât mai mare, deoarece rar i se dă prilej de a-și întregi cunoștințele în acest domeniu puțin cunoscut.

Prețurile de intrare de persoană: Locul I 5 lei; locul II 3 lei; elevii și elevele câte 1 (un) leu.

Biroul «Asociațiunii».

Membri fondatori la «Reuniunea meseriașilor români din Sibiu» s'au înscris: Iosif Trifa, duhovnic seminarial și redactor la «Lumina Satelor» și Alexandru Aldea, ospătar, Sibiu, achitând fiecare taxa de câte Lei 100. *Comitetul.*

Pentru orfanii. La cercul militar-civil din localitate se aranjează o serată dansată în folosul orfanilor de războiu în seara de 4 Februar n. 1922 ora 9. Comitetul a lansat numeroase invitații pentru această operă de binefacere.

Teatru în Sibiu. Trupa de sub direcția dnei C. Hodoș va da în teatrul comunal, Sămbătă seara, în 4 Februar, piesa *Dezertorul*, de Mihai Sorbul. Duminecă se va reprezenta în matineu comedia *Sgârcitul risipitor*.

Premii. Aflăm că *Gazeta Ardealului* din Cluj în vederea alegerilor parlamentare deschide un mare concurs cu premii. *Gazeta Ardealului* întreabă pe cititori: Care e rezultatul cel mai probabil al alegerilor? Din 366 de mandate de deputați și 198 mandate de senatori, câte vor fi obținute de liberali, și câte de opoziție? Premiul I de 5000 lei se va da pentru răspunsul cel mai aproape de rezultat; Premiul II de 3000 lei pentru răspunsul care se va departa de rezultat numai cu 10 procente; Premiul III de 2000 lei pentru răspunsul care se va departa de rezultat numai cu 20 de procente. Concursul acesta este deschis până la 1 Martie 1922.

Pentru biserica nouă din Lupșa. Credincioșii români ortodocși din Lupșa, județul Făgăraș, având în vedere cuvintele sf. maicii noastre biserici «Fericii ceice iubesc podoaba casei Tale», și având în vedere împrejurarea, că biserica veche este dărăpănată, au hotărât, ca spre mărirea lui Dumnezeu să edifice o biserică nouă. Comuna bisericească din puterile sale nefiind în stare a ajunge acest scop nobil, deoarece comuna e mică și credincioșii se află într'o stare materială slabă, prin concursul prețios al lui Nicodim Buciumean și Nicolae Brânzea au întreprins o colectă pentru edificarea bisericii, cu următorul rezultat: Const. N. Buciumean și familia 30 dolari, Nicolae Brânzea și soția Parascchia 15 dolari, Trifon Puția și familia 15 dol., Ioan P. Blebea, Andron Chiția și familia, câte 5 dol., Pantilimon Chima și familia, George Popistașiu, Petru Mike, câte 2 dolari, Aron Boeriu, Andron Clem, Lazăr Boeriu și soția Maria, David Blebea, Ioan Oana și soția Elena, Ioan Niascu, Nicolae Bujdar, Nicolae Zicusa, Stefan Tașca, George Tașca, Ioan Murgoiu, Vasile Talvan, Vasile Mihu, Ilie Mihu, Vasile Savu, Nicolae Spiro, fiecare câte 1 dolar. Traian Bănciță, Lazăr Morariu și soția Maria, George Tașca, Toma Pădurian, Simion Câmpian, Tănase Drăgici, fiecare câte 50 cenți, George Mija 25 cenți, George Muntean și George Roșca câte 10 cenți. Suma colectată de 95 dolari și 45 cenți s'a schimbat în 11,500 Lei. În numele comitetului și sinodului parohial român ortodox din Lupșa, județul Făgăraș, și în interesul cauzei creștinești și naționale, căreia i-au servit donatorii marimișoși, îmi iau voe a exprima și pe această cale adânc simțita noastră mulțumită donatorilor și colectanților. *Pr. Dr. Bucur Buzdugan.*

Din Calendarul arhidiecezan mai sânt câteva exemplare. Conține, și de astă dată, variată și aleasă materie, instructivă și de distracție: note de actualitate, povestiri interesante, sfaturi și îndrumări privitoare la sănătate, chestiuni economice, și alte însemnări folositoare, — precum și partea calendaristică cu sărbătorile tipărite în roșu, însemnarea târgurilor ș. a. Comenzile se se adreseze la: *Librăria Arhidiecezană*, în Sibiu.

Nr. 3951 Plen.

(17) 2—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de referent școlar al Consistorului arhidiecezan se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în ziarul «Telegraful Român».

Dela concurenți se cere calificățiune academică, adică, ca ei după terminarea cursurilor teologice la vreun seminar din mitropolie, să fie făcut studii speciale din teologie sau din pedagogie.

Retribuțiunile sânt cele normate pentru asesorii consistoriali.

Cererile însoțite de documentele necesare alăturate în original sânt a se adresa Consistorului arhidiecezan.

Vor fi preferiți concurenții cari au și practică în viața școlară.

Sibiu, din ședința plenară a Consistorului arhidiecezan, ținută la 4 Ianuar 1922

Consistorul arhidiecezan.

Nr. 3145/1921

(16) 1-3

Concurs

Sistemizându-se prin rezoluția de dto 1 Noemvrie 1921 Nr. 23,037/1921 a Secretariatului general dela instrucțiune un post de profesor de religie pentru elevii ortodoxi dela toate școlile din Bistrița, prin aceasta, pentru ocuparea aceluia, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima apariție în «Telegraful Român».

Dela reflectanți se cere să fie preoți ori clerici cu examen de capacitate preoțească. Preferiți vor fi cei cu studii superioare ori cu examen de cursuri dela universitate și cu certificat de examen pedagogic.

Cererile însoțite de documentele cerute sunt a se înainta la Consistorul diecezan din Cluj în termenul deschis. Cel numit va trebui să-și ocupe postul la 1 April 1922.

Cluj, 26 Ianuar 1922.

Consistorul diecezan:

Nicolae Ivan
episcop

Nr. 11/1922

(14) 1-3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia I-ma din Ibănești (de clasa I-a) în protopresbiteratul Reghinului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în «Telegraful Român».

Beneficiile împreunate cu acest post sânt venitele parohiale statorite în coala B. pentru întregirea dotațiunei dela stat și salariul dela stat conform cualificațiunei și timpul de serviciu a celui ales.

Alesul paroh după terminarea bisericii a cărei zidire acum s'a decis în sinodul parohial, va fi îndatorat a locui în casa parohială din cătunul «Runcul» când și parohiile din Ibănești se vor aronda din nou.

Cererile de concurs le vor înainta concurenții la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul deschis, iar pentru a se face cunoscuți poporului se vor prezenta la biserică în vre o Duminică ori sârbătoare cu prealabila încunoștințare a oficiului protopresbiteral.

Reghin, la 4/17 Ianuar 1922.

Oficiul protopresbiteral ortodox.

Vasile Duma
protopresbiter

Nr. 10/1922

(19) 1-3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroh în parohia ort. română de clasa I Coșna în protopresbiteratul Bistriței, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în ziarul «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt toate cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat, precum și salariul preoțesc conform statelor de plată și anii de serviciu.

Reflectanții calificați pentru acest post își vor înainta cererile susținute cu documentele de lipsă oficiului protopresb. ort. român în Bistrița și pentru a face cunoștința poporului se pot prezenta în parohie în vre-o Duminică ori sârbătoare spre a cânta, a cuvânta ori a liturghisi în biserică.

Bistrița, 10 Ianuar 1922.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. în înțelegere cu comitetul parohial.

Gregoriu Pletosu
protopresb.

Nr. 9/1921

(7) 3-3

Concurs

Pe baza §. 63 din Statutul organic, combinat cu §. 23 p. 5 și a Regulamentului pentru procedura la alegerea de protopresbiter, votat de Congresul național bisericesc al mitropoliei noastre sub Nr. 130 din 1888 §. 7, prin aceasta conform ordinului consistorial din 6 Noemvrie a. c. Nr. 9408 Pl. se publică concurs pentru îndeplinirea postului de protopresbiter în tractul nou înființat al Oituzului.

Fiitorul protopop va fi totodată și paroh al parohiei centrale, Târgul Săcuilor.

Retribuțiunile împreunate cu acest post sânt

1. Venitele din parohia Târgul Săcuilor.
2. Venitele după postul de protopresbiter cu întregirea dela stat.

3. Venitele după inspecțiile făcute.

Concurenții au să documenteze cualificațiunea prescrisă prin concluzul congresual Nr. 111 din 1888.

Cererile de concurs cu documentele necesare în original sânt a se înainta la Consistorul arhidiecezan în termen de 30 de zile după primă publicare în ziarul «Telegraful Român», fiind a se alătura și o tabelă de cualificațiune după rubricile indicate în Regulamentul congresual provocat §. 12.

Concursele intrate după expirarea termenului nu se vor lua în considerare.

Târgul Săcuilor, din ședința comitetului protopresbiteral, ținută la 15 Decemvrie 1921.

Gheorghe Neagovicu Neagoescu
adm. prot.

Nicolae Dima
notar

Nr. 10304 Plen.

Aprobat. Din ședința plenară ținută la 4 Ianuarie 1922.

Consistorul arhidiecezan.

Nr. 3688/1921

(8) 2-3

Concurs din oficiu

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa II Dângaul mare cu filia Dângaul mic trac. Cluj se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Reflectanții sunt invitați să-și înainteze petiția concursuală, ajustată cu documentele cerute, în termenul deschis Consistorului Diecezan ortodox român din Cluj și a se reprezenta în parohie spre a fi cunoscuți din partea poporului.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fixate în coala B. pentru întregirea retribuțiunilor preoțești dela stat.

Taxele stolare stabilite din nou de către credincioși se pot vedea la Consistor, — iar casa parohială este foarte bună.

Cluj, la 30 Decemvrie 1921.

Consistorul Diecezan ortodox român:

Nicolae Ivan
episcop

Nr. 3439/921 Bis.

(11) 2-3

Concurs din oficiu

Pentru întregirea postului de paroh în parohia de cl. I. Aiud, centrul județului Albei inferioare, sistemizat prin rezoluția ministerială nr. 61,141/921, prin aceasta publicăm concurs în termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sânt: dotația dela stat — minus venitele statorite în coala B. — Dela reflectanți să cere să aibe cualificație pentru parohii de cl. I, să fie apti de a propune și studiul religiei la toate școlile de acolo (iceu, civile) pentru cari va primi remunerație specială și să se prezinte în o Duminică sau sârbătoare în capela noastră de acolo pentru a-și arăta desteritatea de a servi și cuvânta.

Cererile însoțite de documentele prescrise — sânt a se înainta la Consistorul Diecezan — în termenul deschis.

Cluj, la 23 Ianuar 1922.

Consistorul Diecezan

Nicolae Ivan
episcop

Nr. 4/922

(12) 2-3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroh din comuna bisericească Roșia Montană, de cl. II, în protopresbiteratul Abrudului, se publică concurs cu termenul de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B pentru întregirea venitelor dela stat.

Ceice doresc a ocupa acest post își vor înainta cererile de concurs subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul arătat și se vor

prezenta pe lângă observarea dispozițiilor reglementare, în vre-o Duminică sau sârbătoare în parohie pentru a face cunoștință cu poporul. Oficiul protooesbiteral ort. rom. al Abrudului în înțelegere cu comitetul parohial.

Abrud, 8 Ianuar 1922.

Petra Popovicu
protopop

Nr. 25/1922

(13) 2-3

Concurs

Pentru întregirea postului de învățator la școala confesională română ortodoxă din Calbor, tractul Făgăraș, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sânt: Salariu dela biserică 300 Lei, restul va primi dela stat. Cvarțir corespunzător în edificiul școlii și 20 lei pentru grădină.

Cel ales e dator a conduce elevii Duminică și sârbătoarea la biserică și a cânta cu ei răspunsurile liturgice.

Doritorii de a ocupa acest post să și înainteze în termenul deschis cererile cu documentele cerute de lege oficiului protopresbiteral al tractului Făgăraș, având a se prezenta la biserică spre a face cunoștință cu poporul.

Oficiul protopresbiteral al tractului Făgăraș în înțelegere cu comitetul parohial.

Făgăraș, la 25 Ianuar 1922.

Nicolae Borzea
protopop.

Frac

căptușit cu mătasă, pantaloni și vestă, precum și un pat de copil, de vânzare. Se pot vedea Str. Quer 28 între orele 4-6 p. m.

Anunțuri și reclame

Singurul ziar care poate fi întrebuințat pentru anunțuri și reclame în cercurile preoțești din Ardeal, este

Telegraful Român

Anunțuri și reclame se primesc la Administrația ziarului, în Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 45.

În editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane a apărut:

Istoria desrobirii religioase a românilor din Ardeal

în secolul XVIII

de

Silviu Dragomir,

profesor universitar, membru al Academiei Române.

Vol. I.

Cu 150 documente anexate.

Prețul 20 Lei.

La **Librăria Arhidiecezană** din Sibiu se află de vânzare

Album

de

brodării și țesături românești

Compus și editat de

Minerva Cosma

Editura și tiparul tipografiei arhidiecezane.